

Haugesund kommune
Pb 2160
5501 HAUGESUND

Att. Jan Svendsen

Tilbakemelding etter kontakt- og tilsynsbesøk i Haugesund kommune 02.09.03

Fylkesmannen i Rogaland, Utdanningsavdelinga, var på kontakt- og tilsynsbesøk i Haugesund kommune 2.september 2003. Skolevurdering og kvalitetsutvikling var hovedtema for besøket. Temaet ble belyst gjennom samtaler/intervju med representanter for kommunens politiske og administrative ledelse, samt skoleledere og representanter for lærere, foreldre og elever fra Brakahaug skole og grendahus og Rossabø skole.

Følgende personer deltok ved kontakt- og tilsynsbesøket:

Representanter fra kommunen

Hildegunn Staurseth, rådmann
Petter Steen, ordfører
Eilif Fjon, kommunaldirektør
Tore Haaland, kommunaldirektør
Stål Alfredsen, kommunaldirektør
Jan Svendsen, pedagogisk rådgiver
Sissel Bugge, kompetanse- og utviklingsenheten

Representanter fra rektorene

Astri Jæger, Rossabø skole
Louise Kvitvang, Brakahaug skole og grendahus

Lærerrepresentanter

Gro Skilbreid
Torbjørn Voilås

Foreldrerepresentanter

Torgeir Nesse
Harald Ytreland

Elevrepresentanter

Kristine Miljeteig
Amalie Vierdal

Representanter fra Utdanningsavdelinga

Svein Helgesen, utdanningsdirektør
Audun Gjerde, rådgiver
Marta Vignes Steine, rådgiver

1. Intervjuer/samtaler med fokus på skolevurdering og kvalitetsutvikling

Første del av kommunebesøket var avsatt til strukturerte samtaler/intervjuer med representanter fra Brakahaug og Rossabø skoler: rektorer, lærere, foreldre og elever. I tillegg var det satt av tid til orientering om og omvisning ved Brakahaug skole.

Samtalene tok utgangspunkt i et sett av spørsmål som benyttes ved kontakt- og tilsynsbesøk i alle kommuner. Flertallet av spørsmålene er felles for alle informantgruppene, men de er likevel tilpasset de ulike representantene. Samtalene var organisert gruppevis. Hovedtema i samtalene er kommunens/skolens arbeid med skolevurdering og kvalitetsutvikling, med basis i Forskrift til Opplæringslova, §2-1:

” Skolen og lærebedrifta skal jamleg vurdere i kva grad organiseringa, tilrettelegginga og gjennomføringa av opplæringa medverkar til å nå dei måla som er fastsette i den generelle delen av læreplanen og dei enkelte læreplanane for fag. Kommunen og fylkeskommunen har ansvar for å sjå til at vurderinga blir gjennomført etter føresetnadene.”

Hovedtrekkene fra samtalene er stikkordsmessig oppsummert i et skjema som følger denne rapporten som eget vedlegg. Vedlegget er unntatt offentlighet, jf. offvl. § 5, 1.ledd. Skjemaet er å se på som underlagsmateriale for vårt interne arbeid og som intern informasjon for kommunen.

Vi erfarer under slike samtaler at spesielt foreldre og elever kan oppleve temaet skolevurdering og kvalitetsutvikling som noe vanskelig å uttale seg om. Utdanningsdirektøren vil derfor presisere at den skjematisk oppsummeringen kun tar mål av seg til å referere og få fram informasjon, synspunkter og vurderinger som framkom under samtalene med informantene fra skolen. Utdanningsdirektøren mener likevel at den stikkordsmessige oppsummeringen fra samtalene gir viktig og nyttig informasjon og signaler som ledelsen både på kommune- og skolenivå kan og bør ta tak i, og som bør drøftes nærmere i det kontinuerlige arbeidet for kvalitetsutvikling i skolen.

Utdanningsdirektørens synspunkter og vurderinger er samlet i pkt. 3 i tilbakemeldingen

2. Aktuelle saker/tiltak i skolene i Haugesund – orientering og drøfting

Andre del av kommunebesøket var avsatt til informasjon/drøfting av aktuelle tema som kommunen hadde uttrykt ønske om å sette på dagsorden.

Ved ankomst fikk representantene fra utdanningsavdelinga en kort gjennomgang av skolesituasjonen i Haugesund og om ny struktur på kommunenivå. I tillegg ble det orientert om opplegget med skolevurdering og kvalitetsutvikling i grunnskolen i Haugesund og om trivselsundersøkelsene som har blitt gjennomført årlig ved alle skolene de siste 4 årene.

Det brukt ca. 300 millioner til utbygging og opprusting av skoler i kommunen i løpet av den siste tiårsperioden. Vedlikehold av skolene har ikke vært prioritert. Oppdatering av materiell, utstyr og inneklima har blitt skadelidende.

Skolene i Haugesund er blitt selvstyrte resultatenheter. Det innebærer bl.a. muligheter for å planlegge friere og overføre ev. overskudd fra ett år til et annet.

PP-tjenesten har hatt et sterkt fokus på barnehagen. Det ble opplyst at kommunen ligger meget høyt når det gjelder ressurser til spesialpedagogiske tiltak på barnehageområdet. Man har satset bevisst på å komme tidlig inn med tiltak med sikte på å kunne spare ressurser på lengre sikt. PP-tjenesten mener å ha god kompetanse innenfor dette feltet. Det er bl.a. god kontakt med fagmiljøet ved Høgskolen Stord/ Haugesund når det gjelder området leselyst/lesestimulering.

Flere skoler i Haugesund har utmerket seg med spennende utviklingsarbeid på bestemte områder. Lillesund skole er demonstrasjonsskole med spesiell styrke på samarbeidet mellom skole og hjem. Solvang skole har over tid utmerket seg spesielt med systematisk satsing på læringsstrategier.

3. Vurdering/Oppsummering

Påfølgende vurdering/oppsummering fra utdanningsdirektøren bygger i hovedsak på inntrykkene fra samtaler og informasjon under kontakt- og tilsynsbesøket, samt fra gjennomgang av skriftlig materiale innsendt fra kommunen i forkant av besøket.

Utdanningsdirektøren opplever at Haugesund kommune som skoleeier uttrykker en klar vilje til å satse på kvalitetsutvikling i skolene. Det er fra kommunens side tatt en rekke initiativ til å utvikle system, struktur og verktøy innenfor arbeidet med skolevurdering og kvalitetsutvikling. Kommun nivået synes å ha lagt gode føringer for det videre arbeidet i regi av den enkelte skolen. Det satses nå systematisk på forebygging og håndtering av mobbing gjennom bruk av Olweusprogrammet.

Det ligger en utfordring i å bygge videre på og følge opp dette arbeidet i tiden framover. Utdanningsdirektøren registrerer en klart uttrykt uro fra skolenivået på dette området, ikke minst med bakgrunn i usikkerhet rundt ny organisasjonsmodell i kommunen. I forbindelse med utviklingen av nasjonalt vurderingssystem for grunnsopplæringen understrekes skoleeiers ansvar og rolle tydeligere enn før. Erfaring viser at stimulans, samordnende initiativ og støtte fra overordnet kommunalt nivå er nødvendig for å sikre kraft i utviklingen på den enkelte skolen. Utdanningsdirektøren mener at dette er forhold som bør prioriteres høyt fra kommunens øverste administrative og politiske ledelse i arbeidet med å iverksette ny organisasjons- og ledelsesmodell.

Haugesund kommune har gjennom de siste årene gjennomført flere brukerundersøkelser for å kartlegge synspunkter på og holdninger til trivsel og andre forhold ved skolene i byen. Kommunal trivselundersøkelse er gjennomført hvert år siden 2000. Det er foretatt kartlegginger via KS sitt effektiviseringsnettverk i 2002/03. Norsk Gallups undersøkelse "Hva mener innbyggerne og brukerne?" ble gjennomført i 2002. Utdanningsdirektøren ser positivt på at kommunen bruker denne form for brukerkartlegginger. Det ligger samtidig en utfordring i å planlegge og samordne bruken av slike verktøy, ikke minst for å unngå "skjemavegning" på grunn av for hyppig bruk av spørreskjema.

Haugesund synes å ligge rimelig godt an med hensyn til timetallsressurser i skolen, inkludert ressurser til delingstimer og spesialundervisning. Antall enkeltvedtak de siste årene har vært jevnt. Mellom 5,8-7% av elevene har de siste årene fått spesialundervisning med enkeltvedtak. Kommunen bør vurdere tiltak med sikte på å gi flere elever et forsvarlig utbytte av opplæringen innenfor rammen av tilpasset opplæring. Enda tettere samhandling mellom PPT og skolene innenfor flere områder vil være viktig i en slik prosess.

Det framgår ellers av samtalene at kommunen har en betydelig utfordring mht. vedlikehold av skolene, herunder innklimaforhold, samt oppdatering av materiell og utstyr.

Med utgangspunkt i møte med kommunens ledelse og samtalene/intervjuene med representanter for skoleledelse, lærere, foreldre og elever på Brakahaug og Rossabø skoler vil utdanningsdirektøren framheve spesielt følgende utfordringer i det videre arbeidet:

- *Videreføre klare styringspremisser og føringer fra overordnet kommunenivå, kombinert med initiativ, oppfølging og støtte. I lys av ny organisasjonsstruktur framstår dette som en spesiell utfordring. Videreutvikling av skoleledernes kompetanse er viktig i dette perspektivet.*
- *Som aktiv og ambisiøs skoleeier bør kommunen tilstrebe økt politisk engasjement omkring skolens innhold og kvalitet.*
- *Arbeide for å videreutvikle en god vurderingskultur på den enkelte skole, forankret i hele personalet. Det bør legges vekt på systematisk refleksjon omkring egen praksis og åpenhet både for kritisk egenvurdering og vurdering utenfra. Det er en hovedutfordring å utvikle gode rutiner og verktøy som kan bidra til systematisk gjennomgang av både arbeidsformer og læringsresultat.*
- *Utnytte PP-tjenestens kompetanse i utviklingsarbeidet innenfor hele det spesialpedagogiske område, herunder organisering og tilrettelegging av tilpasset opplæring.*
- *Videreutvikle foreldres engasjement og deltakelse i skolens lokale utviklingsarbeid.*
- *Arbeide konkret med sikte på å styrke elevenes medvirkning, både i forhold til planlegging og gjennomføring av læringsarbeidet på klassenivå og i forhold til skolens overordnede planarbeid.*

Utdanningsdirektøren vil avslutningsvis takke Haugesund kommune for et hyggelig og godt tilrettelagt besøk, god informasjon og konstruktiv dialog.

Med hilsen

Svein Helgesen
utdanningsdirektør

Marta Vignes Steine
rådgiver

Saksbehandler: MartaVignes Steine
Saksbehandlers telefon: 51 56 87 27
E-post: marta.vignes.steine@fm-ro.stat.no

Vedlegg: Skjematisk oppsummering fra intervju/samtaler (u.off., jf. offvl. § 5, 1.ledd)